

Universitätsbibliothek Paderborn

Qvæstiones Morales Selectiores De Lege Interna Et Externa

discussæ, ac Resolutæ, & in duos Libros divisæ, In quibus, propositis casibus, prima quædam principia, ad plurimas alias Qvæstiones similes resolvendas perutilia, subinde examinantur

[De Lege Interna]

Beati, Gabriele

Augustæ Vindellicorum, 1729

VD18 90108957

65 Per quid peccata, quæ exterius perficiuntur, inter se, numero distinguantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39908

quam regulam vniuersalem. Cum peccatum, sit essentialiter transgressio legis internæ, vt dictum est; tot erunt peccata specie diuersa, quot erunt leges internæ notabiliter inter se diuersæ. Tunc autem, leges internæ erunt notabiliter diuersæ, cum habebunt motiua præcipiendi, vel prohibendi, notabiliter diuersa. Tunc verò motiua erunt notabiliter diuersa, cum à Viris prudentibus, talia iudicabuntur. Non quod iudicium prudentum hanc diuersitatem notabilem efficiat, sed quia, cum

ex rebus ipsis habere non possumus regulam certam; hæc tandem desumenda est ex iudicio prudentum; in eoque sistendum est. Sic Incestus, & Adulterium, specie differunt, quia incestus est transgressio legis internæ dictantis; non esse accedendum ad non suam propter reuerentiam debitam sanguini, Adulterium verò est transgressio alterius legis internæ dictantis, non esse accedendum ad non suam, quia aliena est: Quæ duo motiua, prudentum iudicio, notabiliter inter se differunt.

QVAESTIO LXV.

Per quid peccata, quæ exterius perficiuntur, inter se, numero distinguantur.

C A S V S.

DVM in quadam Ecclesiâ, magna populi multitudo, ad Sacramentum Eucharistiæ recipiendum conflueret; Parochus, quamuis cum conscientia peccati mortalis, plurium Confessiones audiuit, eisque Eucharistiam ministravit. Quæritur; Vnum ne, an plura peccata commiserit.

SUMMARIVM.

- 3 Plurium Confessiones audire in statu peccati mortalis, videtur vnum numero peccatum.
- 8 Peccata alia sunt merè interna, alia etiam externa.
- 9 Plurium Confessiones sic audire, sunt plura peccata.
- 10 Plures Confessiones, sunt plures actiones completa, & inter se non vnibiles,

- 11 Sicut percussio Petri, & percussio Pauli.
- 12 Diuersitas numerica peccatorum sumitur ex diuersitate obiectorum, vel actionum externarum.
- 13 Confessiones nihil habent, in quo vniari possint.
- 14 Non ordinantur ad aliquid aliud.
- 15 Sicut plura periuria ad confirmandam eandam falsitatem.

- 16 *Voluntas omittendi officium, fertur in singulas horas tanquam in eius partes.*
 17 *Tot sunt peccata, quot sunt actus externi consummati.*
 18 *Peccatum non restituendi, est vnum, non plura.*
 19 *Vsus rei aliena, est peccatum diuersum ab eius acceptione.*
 20 *Omnes actus precedentet, vel subsequentes actum principalem sunt vnum solum peccatum.*
 21 *Etiamsi ex se non sint indifferentes, sed mali.*

RATIONES DVBITANDI.

- 2 **Q**uoniam in Confessione, non solum peccatorum species; sed etiam numerus est explicandus; Ideo, sicut ostendimus, vnde eorum species desumatur, ita ostendendum est, vnde desumi debeatorum numerus; Et quia hic diuerso modo desumitur in peccatis externis, ac in internis; De externis prius querendum est; deinde *Quæst. seq. de Internis.*
 3 Videtur ergo Parochus vnum tantum peccatum commisisse. Ita *Azor. tom. 1. lib. 4. c. 4. in fine. Ioan. Sanch. in selec. d. 6. num. 1. Nauar. in c. consideret; in princ. de penit. d. 5. num. 48.*
 4 Primò; Quia, cum confessiones illæ fuerint auditæ vna post aliam, videntur moraliter inter se continuari, & quasi vnum actum completum moraliter integrare; sicut, qui totâ nocte contra prohibitionem iudit, semel tantum iussisse videtur; ex *Bartolo, & Nauar. de penit. c. cum consideret num 46.* Ergo, sicut iste, censetur vnum tantum peccatum committere, ita Parochus, confessiones audiendo.

R. P. Beati Lib. I.

Secundò; Quia, si quis ex voluntate occidendi inimicum, emat gladium, equum ascendat, inimicum sequatur, ac tandem occidat quamuis interim voluntatem illum occidendi sæpius repetat, censetur tamen vnum tantum peccatum committere, & satisfacit, confitendo occisionem. Ergo eodem modo, cum illarum Confessionum auditiones, processerint omnes ab eadem voluntate, censentur vnum solum peccatum moraliter constituere.

Tertiò, Quia, qui successiue plures contumelias, ac iniurias in aliquem profert, vocando illum, adulterum, furem, periurum, &c. non committit tria peccata, licet triplicem iniuriam diuersæ rationis proferat. Ergo neque Parochus audiendo plures confessiones, plura peccata commisit; non minus enim singulæ iniuriæ, sunt in se ipsis completæ, quam singulæ confessiones.

Quartò; Quia, qui voluntatem habet occidendi vnâ familiam per modum vnus, vnum solum peccatum formaliter committit; alioqui, qui vellet homines infinitos occidere, malitias infinitas formaliter contraheret. Sed etiam Parochus, initio voluntatem habuit audiendi confessiones accedentium per modum vnus; Ergo vnum solum peccatum commisit, quamuis virtualiter multiplex, sicut est virtualiter multiplex etiam voluntas totam familiam occidendi, quia vult formaliter plures occidere; nec satisfaceret, quis in confessione dicendo; se habuisse voluntatem homicidij, quia non est voluntas vnus homicidij, sed plurimum; sicut non satisfaceret

T t

ret

ret dicendo, se habuisse intentionem fornicandi, si intentionem habuisset fornicandi cum omnibus in eadem domo existentibus.

NOTABILE.

8 **A**duertendum est, Dari aliqua peccata, quæ interius consummantur, vt odium, superbia, inuidia, hæresis, delictatio morosa &c. & aliqua, quæ exterius perficiuntur, vt iuramentum falsum, homicidium, furtum, fornicatio, &c. rursus inter ea, quæ exterius perficiuntur, aliqua ita habent suum terminum integrum, & completum, vt ab alio non dependeant in esse peccati, sed totam in suo genere malitiam completam habeant, vt fornicatio, alia verò vel proprium terminum non habent ex se vltimo completum, sed vnibilem cum alio in ordine ad aliquod tertium; vt, si plura iuramenta adhibeantur ad vnica falsitatem eodem tempore confirmandam, vel plures maledictiones, idem malum inimico imprecantur, vel plures percussiones, vnum vulnus constituant, vel ordinantur ad alium actum principalem, tanquam via, ac media ad finem, vt, cum quis animo furandi, scalam arripit, aliisque medijs vitur ad furandum. Quoties actus habent suum terminum vltimo completum, & independentem ab alio in genere peccati, nec habent aliquod tertium, in quo vniri possint, toties ad multiplicationem actus, multiplicantur peccata, quia peccata numero distinguuntur per multiplicationem huiusmodi obiectorum completorum. Cum verò actus vniri pos-

sunt in aliquo tertio, vel ordinantur ad alium actum principalem, tanquam via ad terminum, vel media ad finem; peccata non multiplicantur ad multiplicationem actuum. Tum quia, ratio est illius vnionis in aliquo tertio, datur fundamentum illos moraliter reputandi tanquam vnum; Tum quia media videntur facere vnum cum fine; & quando vnum est propter aliud, non censetur nisi vnum, vt docet *S. Thomas 1. p. quest. 5. art. pen. ad vlt. arg.* Hoc posito,

RESOLVTIO.

AD Casum respondetur; Parochum 9 tot peccata numero diuersa commisisse, quot confessiones audiuit. *Vasquez 1. 2. d. 98. c. 3. num. 9. Henric. lib. 5. d. Sacr. c. 5. num. 4. Molina tom. 4. d. 41. num. 4. Salas tract. 13. d. 5. s. 6. num. 65. Filliuc. tr. 21. cap. 9. num. 331. & alij apud istos.*

Primò; Quia ad multiplicationem 10 personarum multiplicatur etiam actio-nes, neque vna cum alia vniri potest ad faciendum vnum; neque enim auditio vnus confessionis potest cum auditione alterius componere vnum, magis, quam vna fornicatio, cum alia vnam fornicationem, vel vulneratio Titij, cum vulneratione Sempronij vnam vulnerationem. Nam qualibet ex istis actionibus, est omnino independens ab alia in esse peccati, sicut sunt ipsæ personæ, & totam malitiam in suo genere completam habet, non minus, quam fornicatio cum diuersis personis; Sicut ergo plures fornicationes sunt plura peccata, ita plures administrationes confessionis erunt plura peccata.

Secun-

11 Secundò; Quia, si quis, percussio Petro, statim percutiat Paulum, aut prolatà blasphemà in S. Petrum, aliam statim conijciat in S. Paulum, non vnum tantum peccatum committit, sed duo. Ergo etiam, si Parochus, audita Titij confessione in statu peccati mortalis, audiat confessionem Sempronij, non vnum, sed duo peccata committet; non minus enim hi, tam physice, quam moraliter reputantur duo actus completè distincti, quam illi.

12 Tertiò; Quia, sicut diuersitas numerica motuum desumitur ex diuersitate subiectorum, quæ mouentur, vt communiter docent Philosophi, ita diuersitas numerica peccatorum desumenda videtur ex diuersitate obiectorum, vel personarum, circa quas diuersi actus successiue versantur.

OBIECTIONEM SOLVTIO.

13 **A**D rationes autem in contrarium respondetur; Ad primam; administrationes illas confessionis nihil habere, in quo vniri possint, ac continuari, sicut nec habent plures fornicationes; ideoque integrare non posse moraliter, aut componere vnum actum, vel administrationem; sicut nec plures fornicationes vnã fornicationem; Qui autem, eodem impetu iræ eadem conuicia, vel blasphemias, vel percussiones, pluries repetit, vnum tantum peccatum committere videtur, quia prius peccatum videtur moraliter cum subsequenti continuari, ita vt omnes illi actus vnã rixam, vel pugnam integrent, sicut ludus totius noctis, vnum ludum integrare

videtur. Neque dici potest, actiones illas vniri in voluntate finis. Tum quia hac ratione, etiam plures fornicationes vniri possent. Tum quia, administrationes illæ, non sunt ex se medium ad aliud.

Ad secundam Respondetur; Disparitatem esse maximam inter actiones ordinatas ad occisionem inimici, & inter confessionis administrationem, factam pluribus; nam illæ actiones, cum omnes ordinentur tanquam media ad occisionem tanquam ad finem, & actum principalem censentur facere vnum cum illa, vnde, explicato actu principali, censentur omnes sufficienter explicatæ; at auditiones confessionum, non ordinantur vna ad aliam, sed quælibet est omnino independens ab alia, & in se est adæquatè completa. Si tamen occisio, siue actus principalis non sequeretur, tunc teneretur, qui illa media adhibuit, ad ea confutenda, quia tunc essent plura peccata, eò quod tunc non haberent, in quo vnirentur.

Ad tertiam, Iam ex supradictis patet responsio, periuria enim illa vnuntur, quia fiunt ad confirmandam eandem falsitatem, & iniuriæ vnã rixam constituunt, hoc autem non contingit in administratione confessionis, facta pluribus.

Ad quartam Respondetur: Voluntatem internam occidendi integram familiam per modum vnus posse dici vnum numero peccatum, sicut voluntas comburendi domum, vel voluntas omitendi officium, quia omnes ex illà familià, accipiuntur per modum vnus, sicut omnia cubicula accipiuntur, quatenus constituunt vnã domum, & omnes horæ canonicæ, quatenus componunt

ponunt vnum officium diuinum; At occasio successiua singulorum, nunquam dici poterit vnum peccatum, sed tot, quot erunt personæ occisæ, Similiter ergo, quamuis concederetur, voluntatem internam audiendi confessiones omnium, fuisse vnum solum numero peccatum interhum; adhuc tamen non sequeretur, quod actualis auditio confessionis singulorum, non esset multiplex peccatum pro multiplicitate personarum, quarum confessio audiretur. Dixi, pro multiplicitate personarum; quia, si idem sapius, sine notabili morâ inter vnâ confessionem, & aliam, ad confessionem accederet, tunc censeri posset moraliter vna confessio, sicut cum quis eundem, pluries percutit sine interruptione, censetur semel solum moraliter illum percutere; tunc enim, non daretur, neque diuersitas obiecti, neque moralis temporis interruptio. Ex his autem solum capitibus, desumitur numerica peccatorum diuersitas.

COROLLARIA.

17 **C**olligitur ex dictis primò; Tot esse peccata numero diuersa, quot sunt actus externi consummati, vnus post alterum quia post consummatum primum actum; qui sequitur, est omnino alius, & diuersus, & sua turpitudine per se malus, ac vitiosus. Quando verò actus externus, vnus est & continuus, semper peccatum est vnum numero, quamuis internæ voluntates multiplicentur; licet enim voluntas formalis cesset, ac interrumpatur; virtualis tamen semper continua-

tur, sicque omnes illi actus interni, censentur esse vnus moraliter. *Suarez de pan. d. 23. sec. 5. num. 20.*

Secundò; Peccatum externum non re-¹⁸stituendi, etiam si duret per annum, esse vnum numero peccatum, quamuis actus interni multiplicentur, quia semper continuatur in illâ exteriori omissione debitæ restitutionis. Dummodò tamen non interrumpatur; hoc enim necessarium est in quocumque peccato; interrumpitur autem, vel per propositum restituendi, vel si fiat impotens ad restituendum. Quia in his casibus, retentio illa, exterius desinit esse verè, & formaliter in se peccatum, cum desinat esse voluntaria; vnde iterum incipit deinde noua, ac diuersa retentio, sicque nouum, ac diuersum peccatum. *Vasquez tom. 4. in tertiam par. quest. 91. art. 1. dub. 5. num. 21.*

Tertiò; Licet in rebus, quæ vsu con-¹⁹sumuntur; vt sunt panis, vinum, pecunia &c. Vfus rei alienæ, non sit nouum peccatum distinctum, à peccato iniustæ acceptionis; quia earum vsus non est æstimabilis pretio distincto à pretio ipsius rei; vsus enim panis non habet pretium distinctum à pretio ipsius panis. In rebus tamen, quæ vsu non consumuntur; vt sunt equus, domus, vestis &c. Vsum rei furto ablatæ, esse nouum peccatum numero saltem, distinctum ab ipso peccato furti, & in Confessione explicandum. Quia earum vsus est æstimabilis pretio distincto à pretio ipsius rei; pro vsu enim equi, vel vestis, aut domus,

denus, recipi licite potest pretium. Ergo sicut depositarius si contra Depo-
nentis voluntatem utatur re deposita,
peccat; ita qui vitur re furto ablata,
peccat nouo peccato distincto à peccato
iniustæ acceptionis, & in confessione ex-
plicando. *Nauar. cap. 17. summ.*
num. 54.

20 Quarto; Quando actus, qui pecca-
tum consummatum præcedunt, vel sub-
sequuntur, sunt actus ex se indifferentes;
vt, cum quis, ex intentione occidendi
inimicum, surgit è lecto, parat ensem,
domo egreditur, & alias actiones exer-
cet, donec illum interficiat; omnes es-
se vnum tantum peccatum, quia tota
illa series actionum sit ex vi vnius vo-
luntatis occidendi, in qua est vna tan-
tum malitia homicidij. Ergo tota illa,
est vnum peccatum; Vnde satis est di-
cere: vel; *occidi hominem*; si secutum
est homicidium; vel, si secutum non
est; *habui voluntatem occidendi.*

21 Quinto; Quando actus, qui præce-
dunt, vel comitantur actum externum
consummatum, sunt per se mali; vt
sunt in peccato fornicationis, oscula, ta-
ctus, amplexus, & similia; esse etiam
omnes moraliter vnum tantum peccatum;
quia, cum omnes tactus impudici, præ-

scindendo à copulâ, sint eiusdem ratio-
nis, ac speciei, siue sint oscula, siue
amplexus &c. sicut omnes contumeliæ
sunt eiusdem speciei; sequitur, quod,
sicut non statim, ac iniuriæ multipli-
cantur physicè, censeantur etiam multi-
plicari moraliter; sed, cum quis vno
impetu iræ, ter aut quater vocat alium
latronem, censeatur vna numero con-
tumelia; Ita non statim, ac quis alium
impudicè osculatur, amplectitur, vel tan-
git &c. censeatur plura moraliter, pec-
cata committere, sed vnum solùm, quod
explicabitur in confessione sufficienter
dicendo; *semel impudicè tetigi*: ratio
enim tactus impudici, necessariò inclu-
ditur in copulâ fornicariâ, quæ haberi
non potest sine tactu. Ergo eo ipso,
quod quis explicat copulam, explicat
etiam necessariò, se tactum impudicum
habuisse. Cum ergo multitudo ta-
ctuum impudicorum, non sit necessa-
riò declaranda, quia moraliter cense-
tur vnus numero tactus; neque oscula
confitenda sint sub nomine osculi, sed
sufficiat sub nomine tactus impudici; se-
quitur, explicata fornicatione, omnia
sufficienter remanere explicata, siue co-
pulam antecedant, siue subsequantur.
Fagundes de præc. Eccl. lib. 3. c. 4. n. 14.

